

Serhiy Pashinsky: Nhân vật tranh cãi trong đường dây cung cấp vũ khí cho Ukraine

Nguồn: Justin Scheck và Thomas Gibbons-Neff, "[Zelensky Called Him a Criminal. Now Ukraine Calls Him for Guns and Ammo.](#)"

New York Times, 12/08/2023

Michael Schwartz, Anatol Magdziarz, và Daria Mitiuk đã đóng góp cho bài viết này.

Justin Scheck là phóng viên của tờ Times, chuyên phụ trách các cuộc điều tra quốc tế.

Thomas Gibbons-Neff là phóng viên về Ukraine và là cựu quân nhân Thủy Quân Lục Chiến Hoa Kỳ.

Biên dịch: Nguyễn Thị Kim Phụng

21/8/2023

Trong công cuộc tìm kiếm vũ khí của mình, Ukraine đã ngó lơ các quy tắc chống tham nhũng và quay sang người từng được coi là hiện thân của một kỷ nguyên vô trật tự.

Trong những tuần đầu tiên của chiến tranh Ukraine, khi quân xâm lược Nga đang tiến về Kyiv, chính phủ Ukraine cần vũ khí một cách nhanh chóng. Vì vậy, Bộ Quốc phòng nước này đã thực hiện một cuộc điện thoại trong tuyệt vọng.

Ở đầu dây bên kia là Serhiy Pashinsky, một cựu nghị sĩ nghiện thuốc lá, người đã giám sát chi tiêu quân sự của đất nước trong nhiều năm. Trong phần lớn thời gian đó, ông đã bị điều tra vì nghi ngờ tham nhũng hoặc tư lợi (self-dealing). Giờ đây, ông gần như đang sống trong cảnh

lưu vong chính trị ở ngay căn nhà của mình, bị gạt bỏ bởi Tổng thống Volodymyr Zelensky và lời hứa diệt trừ tham nhũng của vị tổng thống.

“Hãy ra đường và hỏi xem Pashinsky có phải là tội phạm hay không,” Zelensky nói trên truyền hình quốc gia vào năm 2019. “Tôi đảm bảo rằng nếu anh hỏi 100 người, thì cả 100 người đều sẽ nói rằng ông ta là tội phạm.”

Tuy nhiên, Pashinsky có nhiều quan hệ trong giới buôn vũ khí, và có lẽ điều quan trọng hơn là ông biết cách làm việc trong môi trường hỗn loạn, không bị chùn bước bởi các thủ tục quan liêu. Trong chính phủ, điều đó đã khiến ông trở thành nguồn gốc của những vụ bê bối. Nhưng trong thời chiến, nó lại khiến ông trở nên vô giá.

Pashinsky đã trả lời cuộc gọi.

Mười tám tháng sau, một cuộc điều tra của New York Times tiết lộ rằng một công ty có liên hệ với Pashinsky đã trở thành nhà cung cấp vũ khí tư nhân lớn nhất ở Ukraine. Công ty này mua và bán lựu đạn, đạn pháo, và tên lửa thông qua một mạng lưới trung gian xuyên châu Âu. Công ty đó, Ukrainian Armored Technology, đã báo cáo doanh thu hàng năm cao nhất từ trước đến nay vào năm ngoái, với tổng doanh thu hơn 350 triệu đô la, tăng từ 2,8 triệu đô la ở thời điểm một năm trước chiến tranh.

Và Pashinsky một lần nữa lại bị điều tra, khi chính quyền Ukraine xem xét mức giá của Ukrainian Armored Technology và các liên hệ tài chính của ông với các quan chức về thu mua vũ khí và các công ty nước ngoài, hai quan chức quen thuộc với vấn đề này cho biết.

Trong tháng này, theo các quan chức chính phủ Ukraine, các nhà điều tra của cơ quan tình báo đã khám xét văn phòng của một công ty thuộc sở hữu nhà nước, tìm kiếm bằng chứng chống lại Ukrainian Armored Technology. Hầu hết những người tiết lộ về cuộc điều tra này đều giấu tên vì họ không được phép lên tiếng khi điều tra vẫn đang diễn ra.

Pashinsky và mạng lưới vũ khí do ông xây dựng đã nêu bật một khía cạnh ít được thảo luận trong chiến lược chiến tranh của Ukraine. Với việc phải đưa vũ khí ra tiền tuyến, các nhà lãnh đạo đã trao cơ hội cho những nhân vật đến từ quá khứ đầy khó khăn và hỗn loạn của Ukraine,

đồng thời hủy bỏ, chí ít là trong ngắn hạn, các chính sách chống tham nhũng được tiến hành suốt nhiều năm. Các quan chức chính phủ đã ngừng đưa vào danh sách đen các nhà cung cấp vũ khí từng bòn rút từ quân đội và từ bỏ nhiều quy tắc yêu cầu tiết lộ công khai các hành vi tự trục lợi.

Chính quyền của Zelensky đã làm tất cả những việc trên trong lúc hứa hẹn sẽ tiếp tục chống tham nhũng. Điều đó đã dẫn đến nhiều mâu thuẫn khó xử – chẳng hạn như việc chính quyền yêu cầu sự giúp đỡ từ người mà họ từng coi là tội phạm, nhờ ông giúp mua vũ khí nhưng cùng lúc lại điều tra ông.

Một người lính ném một quả đạn còn bốc khói trong lúc một đơn vị pháo binh Ukraine bắn lựu pháo di động của họ vào một vị trí của quân Nga ở vùng Zaporizhzhia, miền nam Ukraine vào tháng 4. © David Guttenfelder, The New York Times

Trước mắt, nước đi này đang mang lại kết quả. Ukraine đã cầm chân quân đội Nga đủ lâu để viện trợ quốc tế đến kịp. Và Ukraine Armored Technology đã nhận được các hợp đồng trị giá hàng chục triệu đô la để hỗ trợ nỗ lực chiến tranh. Rủi ro dài hạn là những thay đổi tạm thời này sẽ trở thành thay đổi vĩnh viễn, và Pashinsky cùng những người từng bị gạt ra bên lề sẽ nổi lên từ cuộc chiến với nhiều tiền bạc và ảnh hưởng hơn bao giờ hết.

Các nhà lãnh đạo Ukraine hiểu rõ nguy cơ này. Thủ trưởng Quốc phòng Volodymyr Havrylov cho biết trong một cuộc phỏng vấn, “Chúng tôi không quá lý tưởng hóa trong vấn đề này. Khi chiến tranh nổ ra, chúng tôi cần một lượng vũ khí lớn, ngay lập tức.”

Cuộc điều tra của Times trên khắp châu Âu đã cho thấy cách mà việc này xảy ra và cách mà các chính sách của Ukraine, được sản sinh từ sự tuyệt vọng, đã đẩy giá vũ khí tăng vọt và mang lại lợi nhuận khổng lồ.

Mạng lưới của Pashinsky mua vũ khí và sau đó bán chúng, rồi mua lại và bán chúng một lần nữa, theo thông tin từ các hợp đồng mật và tài liệu chính phủ mà Times thu thập được, cùng với các cuộc phỏng vấn hơn hai chục quan chức đương nhiệm và cựu quan chức chính phủ, cùng các nhân vật trong ngành công nghiệp vũ khí.

Với mỗi giao dịch, giá vũ khí sẽ tăng lên – theo đó là lợi nhuận cho các cộng sự của Pashinsky – và người mua cuối cùng, quân đội Ukraine, phải trả nhiều tiền nhất. Sử dụng nhiều đơn vị trung gian có thể hợp pháp, nhưng đó là một cách làm đã được sử dụng từ lâu để thổi phồng lợi nhuận, và là điều mà Lầu Năm Góc muốn tránh.

Phần lớn số tiền đổ vào hệ thống này đến từ viện trợ châu Âu, theo một quan chức am hiểu về tài trợ thời chiến của Ukraine. Tuy nhiên, các quan chức châu Âu và Mỹ không muốn thảo luận về Pashinsky, vì sợ sẽ giúp củng cố luận điệu của Nga, rằng chính phủ Ukraine quá tham nhũng và phải bị thay thế.

Tuy nhiên, một cách riêng tư, họ nói rằng sự xuất hiện trở lại của những nhân vật như Pashinsky là một lý do khiến chính phủ Mỹ và Anh trực tiếp mua đạn dược cho Ukraine thay vì chỉ đơn giản chuyển tiền cho họ.

Thứ trưởng Quốc phòng Ukraine, Volodymyr Havrylov, nói rằng khi chiến tranh nổ ra, nước này muốn có “một lượng lớn” vũ khí, “ngay lập tức. © Caroline Chia, Reuters

Pashinsky, người giám sát hoạt động thu mua vũ khí của Ukraine, phủ nhận có bất kỳ lợi ích tài chính nào trong việc kinh doanh vũ khí. Trên giấy tờ, ông nói đúng. Nhưng ở Ukraine, giấy tờ không phải lúc nào cũng phản ánh thực tế.

Các quan chức từ ba bộ phận khác nhau của chính phủ Ukraine, bao gồm một quan chức hàng đầu về mua sắm vũ khí, nói rằng khi chính phủ muốn mua hàng từ Ukrainian Armored Technology, họ sẽ phải thương lượng với Pashinsky. Havrylov nói rằng, “Ông ta luôn phụ trách liên hệ với công ty đó.”

Quân đội Ukraine phụ thuộc rất nhiều vào loại đạn có cỡ nòng thời Liên Xô, và loại đạn này hầu như chỉ có ở các nước thuộc khối Xô-viết cũ, gồm một số quốc gia miễn cưỡng chống lại Nga bằng cách bán cho Ukraine. Để tiếp cận các nguồn cung đó, người ta cần các mạng lưới nhiều kinh nghiệm, điều mà Pashinsky và nhóm của ông sở hữu.

Pashinsky phủ nhận việc tham gia đàm phán những thỏa thuận như vậy và nói rằng quá khứ bê bối của mình là do các chiến dịch thông tin sai lệch của Nga. “Tôi chưa bao giờ và sẽ không bao giờ là hiện thân hay biểu tượng của một hệ thống tham nhũng,” ông nói.

Ông thừa nhận cuộc điều tra hình sự đang diễn ra, nhưng cho biết nó được thúc đẩy bởi quan niệm sai lầm của các quan chức chính phủ, rằng những người bán vũ khí đang thu lợi nhuận béo bở một cách bất công. Ông tự gọi mình là “một công dân có trách nhiệm đối với đất nước tôi, người chưa bao giờ phản bội và sẽ không bao giờ phản bội tổ quốc.”

Về nhận xét trên truyền hình của Zelensky từ nhiều năm trước, “Tổng thống chỉ đơn giản là đã phạm sai lầm,” ông nói. “Ông ấy cũng là một con người, dễ mắc sai lầm.”

Những người chỉ trích Pashinsky nói rằng ông là một kẻ trục lợi. Các nhóm thúc đẩy quản trị tốt và các đối thủ chính trị than phiền về sự hồi sinh của ông. Nhưng họ cũng nhất trí rằng môi trường “vũ khí bằng mọi giá” ngày nay là hoàn hảo cho Pashinsky.

Và ông đã hoàn thành nhiệm vụ được giao

‘Mọi người đều đứng về phía ông ta’

Năm 2015, một quan chức chuyên về thu mua vũ khí tên là Nelly Stelmakh đã được mời đến gặp Pashinsky. Ông là một nhân vật tiêu biểu trong chính trị. Ông đã có một thời gian ngắn là người đứng đầu văn phòng tổng thống – tương tự như chánh văn phòng Nhà Trắng – và khi đó là chủ tịch ủy ban an ninh – quốc phòng của Quốc hội Ukraine.

Điều đó giúp ông có vai trò trung tâm trong việc giám sát thu mua vũ khí vào thời điểm Ukraine đang chi mạnh tay để xây dựng một bức tường thành quân sự chống lại Nga.

Lời mời họp là một bất ngờ, bởi Stelmakh chuyên mua hàng hóa không sát thương, chứ không phải vũ khí. Khi bà đến văn phòng của ông, Stelmakh hỏi tưởng, Pashinsky đã bảo bà mua nhiên liệu từ nhà cung cấp do ông chọn thay vì người trả giá thấp nhất.

Bà đã rất ngạc nhiên. Bà nói trong một cuộc phỏng vấn gần đây, “Tôi nghĩ chúng ta phải chiến đấu với kẻ thù chứ không phải trở thành kẻ ăn trộm. Khi tôi trả lời rằng mình sẽ làm đúng luật, tôi bắt đầu gặp rắc rối.” Bà nói rằng Pashinsky đã cho các điều tra viên của chính phủ thẩm vấn mình.

Chính phủ đã mua nhiên liệu từ nhà cung cấp ưa thích của Pashinsky. Ông đã cung cấp cho tờ Times một lá thư của chính phủ cho biết các nhà cung cấp được ông chọn đã tính phí thấp hơn trước đó, nhưng không nói rõ liệu còn nhà cung cấp nào khác đưa ra giá thấp hơn hay không. Và dù việc mua nhiên liệu đã từng gây tranh cãi, rốt cuộc chẳng có gì thay đổi.

Đó là những gì thường xảy ra với Pashinsky. Trong những năm qua, các cuộc điều tra hình sự về các giao dịch của ông đã bị bác bỏ. Một cuộc điều tra tham nhũng về việc liệu ông có chiếm đoạt một nhà máy kẹo hay không đã bị đóng lại. Con trai ông đã nhận được công việc tại một công ty thu mua vũ khí thuộc sở hữu nhà nước, còn Ukrainian Armored Technology đã giành được hợp đồng của chính phủ về súng cối và xe bọc thép, bất chấp việc có rất ít nhân viên và không có khả năng sản xuất. Gia đình Pashinsky đã mua một chiếc Mercedes, một chiếc Range Rover, và sống trong một ngôi nhà rộng 930 mét vuông trên một khu đất có tường bao quanh, có hồ nước, và một nhà thờ riêng.

Nạn tham nhũng tràn lan là mối quan ngại thường trực của các nhà lãnh đạo Mỹ và châu Âu. Họ muốn ủng hộ Ukraine chống lại Nga, nhưng sợ sẽ trao tiền cho các chính trị gia coi đó là phương tiện trục lợi cá nhân. Phương Tây từ lâu đã gây áp lực buộc Ukraine phải nhổ tận gốc nạn tham nhũng, gọi đây là điều kiện tiên quyết để nước này gia nhập liên minh quân sự NATO và Liên minh châu Âu.

Khi tổ chức Minh bạch Quốc tế nghiên cứu hệ thống mua vũ khí của Ukraine cho một báo cáo năm 2015, các nhà điều tra đã xem các lợi ích mâu thuẫn của Pashinsky – nhân vật lớn trong ngành buôn bán vũ khí và chủ tịch ủy ban giám sát các giao dịch vũ khí – là một trở ngại cho việc chống tham nhũng, theo lời một điều tra viên khi đó.

Aivaras Abromavicius, cựu giám đốc công ty vũ khí quốc doanh lớn nhất Ukraine, và từng là bộ trưởng kinh tế và thương mại nước này. © Emmanuel Dunand/Agence France-Presse – Getty Images

Aivara Abromavicius, khi đó là người đứng đầu công ty vũ khí quốc doanh lớn nhất Ukraine và là một cựu bộ trưởng, cho biết trong một cuộc phỏng vấn trên đài phát thanh năm 2019 rằng Pashinsky là chủ sở hữu của Ukrainian Armored Vehicles. Ông nói, “Trở thành một người hưởng lợi trong bóng tối nhờ quyền lực, đồng thời có mặt trong ủy ban [giám sát thu mua] là điều sai trái.

Tuy nhiên, Pashinsky là bậc thầy trong “căn phòng đầy khói thuốc” [chỉ nơi có hoạt động mờ ám – ND], mà ở đây chính là văn phòng của ông, nơi ông hay hút thuốc lá Parment Night Blue. Ông đã gạt bỏ tranh cãi bằng những lời buộc tội trở lại đối với người khác hoặc những câu nói hài hước nhưng ngầm đe dọa. Ông thậm chí còn tham gia vào một cuộc ẩu đả tay đôi ngay tại Quốc hội.

Ông cáo buộc các thành viên của NAKO, một nhóm phi lợi nhuận chống tham nhũng, là đặc vụ nước ngoài, Olena Tregub, giám đốc điều hành nhóm này cho biết.

Một lần, các thành viên NAKO tập trung tại phòng điều trần để nghe Pashinsky thảo luận về một vụ mua sắm quân sự lớn. Ngồi ở đầu chiếc bàn trong phòng họp, sau lưng là lá cờ

Ukraine, Pashinsky vươn tay về phía trước và đặt một quả đạn lên bàn. “Các vị thật may mắn vì thứ này là giả,” ông vừa nói vừa cười, theo lời Tregub, người đã tham dự cuộc họp.

Luật sư Tetiana Blystiv cho biết trong một cuộc phỏng vấn rằng, suốt nhiều năm, Pashinsky đã lệnh cho bà viết các công văn để thúc đẩy hoạt động kinh doanh cho nhiều công ty bao gồm Ukrainian Armored Technology. Năm 2018, khi có thông tin cho rằng Pashinsky có thể bị phế truất, bà đã đứng lên chống lại ông và từ chối soạn các tài liệu.

Pashinsky mời bà vào văn phòng của mình, nơi ông ngồi hút thuốc bên bàn làm việc. Khi Blystiv đến, ông tiến về phía bà, lớn tiếng cáo buộc bà tham nhũng và đe dọa sẽ buộc tội bà. Khi bị ông nắm lấy cánh tay, bà vội mở cửa, hy vọng ông sẽ lùi lại nếu nhìn thấy mọi người trong phòng chờ.

Một mảnh vỡ từ một chiếc xe tăng Nga bị phá hủy, một biểu tượng của Chính thống giáo, và một vỏ đạn cối tại văn phòng của Serhiy Pashinsky ở Kyiv hôm thứ Tư. © Emile Duce, The New York Times

“Lấy mạng người khác không tốn nhiều tiền đâu,” Blystiv nhớ lại câu nói của Pashinsky. Bà nói ông đã đề cập đến các con của bà.

Blystiv cho biết đã trình báo Pashinsky với chính quyền. “Họ cười. Mọi người đều đứng về phía ông ta.”

Theo lời kể của Pashinsky, vụ việc thực ra là do ông buộc tội Blystiv biến thủ tiền. Ông nói mình đã báo cáo trưởng hợp của bà lên các công tố viên và rằng ông chưa bao giờ ra lệnh cho bà phải viết công văn để kiếm lợi cho một công ty nào cả. Cả hai người đều không bị buộc tội.

Các cử tri đã loại Pashinsky khỏi Quốc hội vào năm 2019, cùng năm mà Zelensky nhậm chức với lời hứa sẽ xử lý nghiêm nạn tham nhũng.

Gần như ngay lập tức, về bất khả chiến bại của Pashinsky biến mất.

Văn phòng chống tham nhũng của đất nước bắt đầu điều tra ông về cáo buộc “lạm dụng chức vụ,” theo hồ sơ tòa án do công ty dữ liệu YouControl của Ukraine cung cấp. Pashinsky viết trên Facebook rằng các thám tử đã đột kích vào nhà ông lúc 7 giờ sáng ngày 24/02/2020. Quân đội đã ngừng trao các hợp đồng kinh doanh quan trọng cho Ukrainian Armored Technology, và các nhà điều tra chống tham nhũng đã đột kích vào văn phòng của công ty, tịch thu nhiều tài liệu và một ổ cứng.

Ngay sau khi tổng thống mới lên nắm quyền, Pashinsky đã bị bắt vì một sự cố trên đường phố cách đó ba năm. Lúc ấy, Pashinsky đã bước ra khỏi xe và bắn chỉ thiên. Khi người lái xe kia đáp trả bằng cách dùng chai đập vào đầu ông, ông nói, “Tôi buộc phải bắn vào chân anh ta.” Một thẩm phán đã ra lệnh tạm thời quản thúc ông trong một vụ án hiện vẫn đang chờ giải quyết.

Thời đại Pashinsky tưởng chừng đã kết thúc.

Hồi sinh

Khi quân đội Nga ồ ạt tiến đến biên giới Ukraine vào tháng 1/2022, Pashinsky đã nhìn thấy một cơ hội. Chiến tranh dường như sắp xảy ra và Ukraine đang thiếu vũ khí.

Ukraine đã thực hiện một số giao dịch mua vũ khí lớn trong 18 tháng trước đó.

Có vẻ như các cuộc đại tu chính sách của Zelensky đã làm cho hoạt động mua sắm trở nên minh bạch hơn, nhưng cũng kém hiệu quả hơn. Hệ thống cũ đã biến mất, nhưng không ai có thể đặt ra hệ thống mới.

Theo lời các quan chức chính phủ, Pashinsky bắt đầu nói với các đầu mối trong giới quân sự rằng, nếu được yêu cầu, ông có thể cung cấp vũ khí.

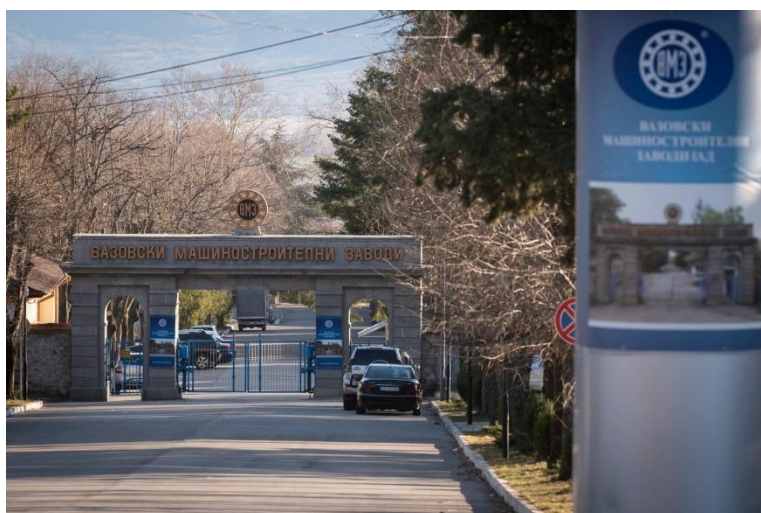
Đó là khi họ gọi điện thoại và ông được mời tham dự một cuộc họp với các quan chức quốc phòng, bốn người có thông tin về cuộc họp này cho biết.

Lúc đó, các chuyển hàng lớn của NATO vẫn chưa bắt đầu và Ukraine rất cần đạn có cỡ nòng của Liên Xô. Nhà cung cấp quan trọng nhất, Bulgaria, đã từ chối bán trực tiếp cho Ukraine vì sợ làm phật lòng Nga.

Các quan chức nói rằng điều đó khiến Pashinsky trở nên đặc biệt có giá trị. Vì Ukrainian Armored Technology có quan hệ ở Bulgaria.

Đầu mối liên lạc của Pashinsky là một nhà môi giới tên Kaloyan Stanislavov. Hai người biết nhau thông qua một chính trị gia Litva, người đã bị kết án về tội tham nhũng, theo các tài liệu của chính phủ và các đối tác kinh doanh.

Stanislavov đã có thể khiến các nhà máy ở Bulgaria ưu tiên đơn đặt hàng của mình. Tại một trong những nhà sản xuất lớn nhất, một cộng sự cho biết, Stanislavov đã mua gần như toàn bộ số thuốc súng có sẵn vào đầu năm ngoái, khiến các đối thủ phải tranh giành phần còn lại.

Lối vào chính của nhà máy sản xuất vũ khí lớn nhất của Bulgaria vào tháng 2. © Nikolay Doychinov, The New York Times

Vì Bulgaria không cho phép bán đạn dược trực tiếp cho Ukraine nên Ukrainian Armored Technology đã thỏa thuận với nhà môi giới 70 tuổi người Ba Lan, Andrzej Kowalczyk. Theo các tài liệu mua bán, ông đã làm giấy tờ để khai Ba Lan, chứ không phải Ukraine, là người mua cuối cùng.

Hồ sơ cho thấy vũ khí đã được chuyển từ các nhà sản xuất Bulgaria cho Stanislavov, sau đó đến người trung gian Ba Lan, rồi đến Ukrainian Armored Technology, và cuối cùng là quân đội Ukraine. Hồ sơ vận chuyển của một giao dịch cho thấy một hãng hàng không Ukraine đã vận chuyển hơn 120 tấn tên lửa, lựu đạn, và đạn pháo từ Bulgaria đến Ba Lan để giao cho Ukraine.

Stanislavov thừa nhận trong một cuộc phỏng vấn rằng, cứ qua một trung gian, giá lại tăng lên. Ví dụ, nhà môi giới Ba Lan sẽ nhận được một khoản chênh lệch. Stanislavov nói, “Có lợi nhuận thặng dư. Đương nhiên. Vì đây là chuyện kinh doanh.” Kowalczyk cho biết công ty của mình chỉ thu được một khoản lợi nhuận nhỏ từ những giao dịch như vậy.

Việc giá bị đội lên có thể mang lại lợi ích cho Ukrainian Armored Technolog, vì công ty này tính phí đối với quân đội Ukraine dựa trên giá mua.

Các công tố viên Ukraine hiện đang điều tra mạng lưới này và xem liệu Pashinsky có nhận tiền lại quả từ người trung gian Ba Lan hay không, theo một quan chức biết về cuộc điều tra.

Pashinsky thừa nhận mình biết người đàn ông này, nhưng nói họ không có quan hệ tài chính.

Cơ khát vũ khí

Vài tuần sau khi chiến tranh bắt đầu, Ukrainian Armored Technology đã nhận được các hợp đồng trị giá hàng chục triệu đô la từ chính phủ để mua đạn súng cối, tên lửa, rốc két, và lựu đạn. Chỉ riêng trong tháng 3/2022, các tài liệu cho thấy, Ukraine đã đồng ý trả cho công ty này hơn 100 triệu đô la.

Một đợt kiểm toán của Bộ Quốc phòng Ukraine cho thấy trong phần lớn thời gian của năm ngoái, Ukrainian Armored Technology có nguồn cung đáng tin cậy hơn so với các công ty thuộc sở hữu nhà nước.

Một số quan chức Ukraine đổ lỗi cho công ty này vì đã đẩy giá lên khi đấu thầu với các công ty nhà nước để mua vũ khí. Nhưng nếu vậy, đó không hoàn toàn là lỗi của Pashinsky.

Trong giai đoạn đầu của cuộc chiến, chính phủ Ukraine lẽ ra có thể giữ nguyên các quy tắc chống tham nhũng và để chính phủ thực hiện việc thu mua. Thay vào đó, các quan chức quyết định tranh thủ càng nhiều nhà môi giới vũ khí càng tốt và loại bỏ một số quy tắc tiết lộ thông tin.

Mục tiêu là khai thác càng nhiều nguồn và loại bỏ càng nhiều rào cản càng tốt. Kết quả là một sự điên cuồng. Havrylov, Thứ trưởng Bộ Quốc phòng, nhớ lại, “Chúng tôi đã gặp trường hợp hai công ty nhà nước cạnh tranh để mua cùng một thứ.”

Havrylov tiết lộ rằng hàng ngàn nhà môi giới đã trả lời cuộc gọi từ chính phủ. Nhưng ít người có các mối quan hệ như Pashinsky. Chỉ 10 đến 15% trong số này có thể tìm thấy loại đạn mà họ đã hứa và chỉ khoảng một nửa trong số đó được giao đến nơi.

Các nhà môi giới thành công nhất, như kết luận của các quan chức điều tra, là những người đi theo cách kinh doanh cũ. Pashinsky đã mang đến các nguồn cung quan trọng sớm hơn các đồng minh của Ukraine, Havrylov nói.

Và ông khẳng định rằng những người đã hoàn thành nhiệm vụ trong thời kỳ thảm khốc đó không nên bị nghi ngờ khi nhìn lại.

Havrylov nói, “Chúng ta đừng nhắc đến những gì họ đã làm vào tháng 2, tháng 3/2022. Ngay cả khi chúng có vẻ khả nghi.”

Các ống từ đạn pháo đã qua sử dụng nằm chất đống trong một chiến hào của Quân đội Ukraine ở vùng Donetsk vào tháng 3. © Tyler Hicks, The New York Times

<https://nghiencuuquocte.org/2023/08/21>